

CHOROBA	CZYNNIK ZAKAŹNY	DROGI SZERZENIA	OBJAWY	PROFILAKTYKA,
<p>CZERWONKA</p> 	<p>Nieurzęsione pałeczki bakterii shigella, w środowisku zewnętrznym w temp. 56° C giną w ciągu 30 minut, są wrażliwe na wysychanie.</p>	<p>Bezpośrednio, najczęściej drogą fekalno – oralną, przez ręce lub przedmioty zanieczyszczone kałem, szerzeniu sprzyjają cechy zarazka – mała dawka zakażająca, złe warunki sanitarne, niski standard życiowy. W epidemiach pierwotnym czynnikiem bakterii jest woda i żywność, poważną rolę w szerzeniu zakażenia odgrywają owady – muchy i karaluchy.</p>	<p>Wyleganie od 2-5 dni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - podwyższona temperatura - biegunka - kurczowe bóle brzucha - bolesne parcie na stolec - śluzowe wypróżnienia z domieszką krwi - odwodnienie 	<p>profilaktyka: przestrzeganie zasad higieny, przede wszystkim dokładne mycie rąk pod bieżącą wodą, a w przypadku braku bieżącej wody dezynfekcja rąk.</p>
<p>WZWA</p> 	<p>Wirus zapalenia wątroby typu A: HAV; jest odporny na czynniki zewnętrzne (temperatura, substancje chemiczne jak kwasy, etery), jest dezaktywowany przez gotowanie, środki dezynfekcyjne zawierające chlor, formalinę, promieniowanie UV.</p>	<p>Zakażenie drogą pokarmową przez zakażone produkty żywnościowe (zwłaszcza warzywa, owoce, nie poddane obróbce termicznej a także przez wodę zakażoną przez osoby wydalające wirusa z kałem, nie poddaną skutecznym zabiegom dezynfekcyjnym.</p>	<p>Wyleganie ok. 30 dni</p> <ul style="list-style-type: none"> - objawy grypopodobne - gorączka - wymioty - bóle brzucha - ciemny mocz - odbarwione stolce 	<p>- przestrzeganie zasad higieny, istnieje możliwość zaszczepienia.</p>
<p>SALMONELLOZA</p> 	<p>Bakterie- pałeczki salmonella, cechuje je duża odporność na warunki zewnętrzne, w glebie przeżywają kilka miesięcy a w wodzie od kilku dni do kilku tygodni, w wysuszonych produktach spożywczych (białko jaj, mleko w proszku) przeżywają czas nieograniczony dzięki pożywce na której bazują.</p>	<p>Zakażenie szerzy się pośrednio, głównie przez żywność zakażoną pierwotnie (jaja, mięso, mleko) lub wtórnie przez skażone sprzęty kuchenne, wydaliny zakażonych zwierząt (myszy, szczury), podczas produkcji i dystrybucji żywności.</p>	<p>Wyleganie – zależnie od dawki zakażającej od 6 godzin do 3-7 dni.</p> <ul style="list-style-type: none"> - biegunka - bóle brzucha - gorączka - nudności - wymioty 	<p>- przestrzeganie zasad higieny,</p>

<p>TEŻEC</p> 	<p>Wywołuje go neurotoksyna (tetanospazmina) produkowana przez beztlenowe laseczki tężca, tworzące przetrwalniki, toksyna wywołuje porażenie spastyczne.</p>	<p>Powstaje przy naruszeniu ciągłości tkanek, przez rany zanieczyszczone ziemią, nawozem, kurzem lub innym ciałem obcym zakażonym zarodnikami tężca.</p>	<p>Czas wylegania: 3- 21 dni, średnio ok. 10 dni, przy krótkim czasie wylegania gorsze rokowania, chory nie jest zaraźliwy dla otoczenia. Powodem zakażenia może być <u>skaleczenie, zakłucie lub zadrapanie</u>.</p> <ul style="list-style-type: none"> - wzmożona pobudliwość i skłonność do uogólnionego skurczu mięśni - szczękościsk - kurcze mięśniowe - prężenia 	<p>przestrzeganie zasad higieny, - W przypadku zranienia zgłaszaj się do lekarza, w razie konieczności lekarz decyduje o podaniu szczepionki przeciwwężcowej.</p>
<p>DUR BRZUSZNY</p> 	<p>Wywołuje go pałeczka duru brzuszego (Salmonella Typhi). Jest wrażliwa na działanie chloru i jego preparatów, bardziej odporna na wysychanie niż pałeczki czerwonej bakteryjnej, dobrze znosi niskie temperatury. Bakterie mogą być rozsiewane przez mocz i kał osób zakażonych; tzw. stali nosiciele mogą wydalać pałeczki nawet przez całe życie.</p>	<p>Przez wodę i żywność zanieczyszczone wydaliniami osób zakażonych, przez żywność – białkowe produkty umożliwiające namnażanie się pałeczek, przyczyna epidemii może być awaria sieci wodociągowo-kanalizacyjnej i zanieczyszczenie wody ściekami.</p>	<p>Okres wylegania ok. 1-3 tyg.</p> <ul style="list-style-type: none"> - narastająca stopniowo temperatura ciała - bezsenność - bóle głowy - zaparcia - angina i biegunka - w zależności od fazy choroby pojawiają się i inne objawy np. skórne, powiększenie śledziony, zapalenie oskrzeli. 	<p>zachowanie zasad higieny. Konieczna jest izolacja osób chorych. Dostępna jest szczepionka zalecana osobom o szczególnie wysokim ryzyku zakażenia.</p>
<p>ZALECENIA OGÓLNE</p>	<p>Głównym warunkiem uniknięcia chorób jest zachowanie higieny osobistej (dokładne mycie rąk po korzystaniu z toalety, higiena przy przygotowywaniu posiłków, ochrona przed owadami i właściwe przechowywanie żywności), utrzymanie w czystości wszystkiego, co ma związek z jedzeniem i żywnością. Nie należy spożywać surowej wody z niepewnego źródła i kupować jej u przygodnych sprzedawców. Do celów spożywczych należy używać tylko przegotowanej wody. Owoce i warzywa dokładnie myć. W przypadku wystąpienia niepokojących objawów należy niezwłocznie skontaktować się z lekarzem.</p>			